

Sayı : 54567092-610 - 1390
Konu : Yazılı Soru Önergesi

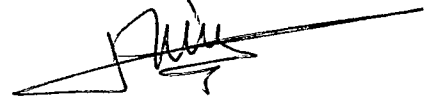
23.02.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.05.2014 tarihli ve 43452547-120.00 - 177860 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen “Özel hastaneler ile vakıf hastanelerinde alınan fark ücretleri ve hastaların sağlık hizmetleri alırken değişik evrelerde farklı doktorlarla karşılaşmalarına” ilişkin 7/43409 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.



Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

EKİ:

1-Önerge Cevabı (3 Sayfa)

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen “Özel hastaneler ile vakıf hastanelerinde alınan fark ücretleri ve hastaların sağlık hizmetleri alırken değişik evrelerde farklı doktorlarla karşılaşmalarına” ilişkin 7/43409 sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır;

AKP Hükümetinin "sağlık reformu" olarak topluma sunduğu uygulamalar vatandaşları mağdur etmeye devam etmektedir. Bu duruma verilecek somut örnek 2007 yılına kadar özel hastanelere giden hastaların istedikleri doktoru seçebilme imkânları varken ve fark ücreti ödemeleri gerekmezken sistemde yapılan değişiklik sonucunda devletin özel hastanelere yaptığı ödemeyi azaltmasıyla birlikte özel hastanelerde vatandaşlardan fark ücreti almaya başlamışlardır. Kamuoyunda da büyük tepkilere yol açan bu uygulamayla başlangıçta yüzde 30'u aşamayan fark ücreti, yıllar itibariyle önce yüzde 70'e, ardından da yüzde 90'lara çıkarılmıştır. Son olarak Bakanlar Kurulu'na özel hastanelerin ve vakıf üniversitesi hastanelerinin alacağı fark ücretini yüzde 200'e kadar yükseltme yetkisi verilmiştir.

Öte yandan, Sağlık Bakanlığı'na bağlı devlet hastanelerinde doktor seçme uygulaması iflas etmiş durumdadır. Bu çerçevede, sağlık şikâyetleri nedeniyle hastaneye giden vatandaşlar o gün görevli doktor tarafından muayene edilirken, ameliyat için aynı hastaneye gidildiğinde hastanın ameliyatı başka bir doktor tarafından yapılabilmektedir. Hatta ameliyat sonrası kontroller için bir kez daha aynı hastaneye gidildiğinde yine farklı bir doktorla karşılaşıldığı bilinmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

SORU 1- 2007 yılına kadar hastaların özel hastanelerde doktorlarını seçme hakkı olmasına ve hiç fark ücreti ödememelerine rağmen 2007 yılından itibaren neden sistem değişikliğine gidilmiştir?

CEVAP 1- Hekim Seçme Yönergesi kapsamında, Bakanlığımıza bağlı birinci basamak sağlık kuruluşları ile ilçe hastaneleri, genel hastaneler, özel dal hastaneleri, eğitim ve araştırma hastaneleri ve ağız ve diş sağlığı merkezlerinde hastaların sağlık hizmeti alacağı veya almakta olduğu hekimi serbestçe seçmesine, değiştirmesine, sağlık kurumlarındaki hekimlerin buna uygun poliklinik hizmeti vermesine yönelik tedbirlerin alınmasına ve bu amaçla gerekli hizmet, fizik ve personel altyapısının oluşturulmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenerek yürürlüğe konulmuş olup, bugüne kadar da başarıyla uygulanmaktadır. Buna ek olarak merkezi randevu sistemi hayata geçirilerek, vatandaşlarımızın web ya da telefon ile hekimlerini seçme muayene saatini belirleme hakkı uygulamaya konulmuştur. Bu nedenle hekim seçme hakkı aynı sağlık kuruluşunda birden fazla aynı branşta hekim olması durumunda hastanın istediği hekimi seçebilmesini kapsamaktadır. Kişinin kendi tercihiyle ilgili olarak mevzuatlar doğrultusunda ilave ücret alma hakkı bulunan özel sağlık hizmet sunucularına başvurması neticesinde Bakanlar Kurulunca tespit edilen oranlarda ilave ücret uygulanmasının hekim seçme hakkı ile bağlantısı bulunmamaktadır.

SORU 2- Bakanlar Kurulu'na özel hastanelerin ve vakıf üniversitesi hastanelerinin alacağı fark ücretini yüzde 200'e kadar yükseltme yetkisi verilmiştir. Bu durumda hangi özel hastanelere ne oranda fark ücreti verileceği nasıl tespit edilecektir?

CEVAP 2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 73'ncü maddesinde özel hastaneler ile vakıf üniversite hastanelerinin alabilecekleri ilave ücret tavanını

belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. Bakanlığımızın bu konuda bir düzenlemesi bulunmamaktadır.

Bakanlar Kurulu kararı gereği, kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları dışındaki vakıf üniversiteleri dâhil Kurumla sözleşmeli tüm sağlık hizmeti sunucuları 22/10/2013 tarihinden itibaren genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen sağlık hizmetleri bedelinin en fazla iki katına kadar ilave ücret alabilmektedirler.

Ancak; acil hal, yoğun bakım hizmetleri, yanık tedavisi hizmetleri, kanser tedavisi (radyoterapi, kemoterapi, radyo izotop tedavileri), yenidoğana verilen sağlık hizmetleri, organ, doku ve kök hücre nakillerine ilişkin sağlık hizmetleri, doğumsal anomaliler için yapılan cerrahi işlemlere yönelik sağlık hizmetleri, hemodiyaliz tedavileri, kardiyovasküler cerrahi işlemler gibi özellikli tedavilerde sözleşmeli sağlık hizmet sunucularından ilave ücret alınmadığı gibi 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişiler, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler, Harp malullüğü aylığı alanlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alanlardan; ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerden otelcilik hizmetleri ve istisnai sağlık hizmetleri hariç olmak üzere ilave ücret alınmamaktadır.

Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucuları Kurumca belirlenen ilave ücret oranlarını gösteren tabelayı vatandaşların görebileceği bir yere asmak ve kişileri ilave ücret konusunda bilgilendirmek zorundadır.

Sağlık hizmeti sunucusu, sunduğu sağlık hizmetleri öncesinde, alacağı ilave ücrete ilişkin olarak hasta veya hasta yakınının yazılı onayını alır. Bu yazılı onay alınmadan, işlemler sonrasında herhangi bir gerekçe ileri sürerek ilave ücret talebinde bulunulamaz.

Hastanın acil haller nedeniyle sağlık hizmeti sunucusuna başvurması ve acil halin sona ermesi halinde, acil halin sona erdiğine ve müteakip işlemlerin ilave ücrete tabi olduğuna ilişkin hastaya/hasta yakınına SUT eki "Acil Halin Sona Ermesine İlişkin Bilgilendirme Formu" (Ek-1/D) kullanılarak, yazılı ve imza karşılığı bilgi verilmesi zorunludur.

Kurumla sözleşmeli; vakıf üniversiteleri ile özel sağlık kurum ve kuruluşları, aynı başvuru numarası altında hastaya yapılan işlem bedellerinin toplamı 100 TL'yi aşıyorsa, bu hizmetleri ve varsa ilave ücret tutarını gösterir, şekli Kurumca belirlenecek bir belgeyi, yatan hasta tedavilerinde en geç hastanın taburcu olduğu tarihte, diğer tedavilerde ise işlemin yapıldığı tarihte hastaya vermek zorundadır. Ancak hastanın istemesi halinde tutar sınırı olmaksızın sunulan tüm işlemleri ayrıntılı olarak gösteren bilgi ve belgeler hastaya verilmek zorundadır. Söz konusu bilgiler aynı süreler içerisinde elektronik ortamda da sağlanabilir.

Bu nedenle, vatandaşların hangi sağlık hizmet sunucusunda ne kadar ilave ücret ödeyeceğini tespit etmesinde sıkıntı bulunmamakla birlikte her vatandaşın kendi haklarını bilmesi ve yasalara aykırı bir işlemde ilgili mercilerde şikâyetle bulunması önem arz etmektedir.

Bu durumlarda, özel hastaneler ile vakıf üniversite hastanelerinin genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden belirlenen ilave ücret oranlarından daha yüksek oranda ücret talep etmeleri kesinlikle yasaktır. Sigortalılarımızdan daha yüksek oranda ilave ücret talep edilmesinin tespiti halinde sözleşme hükümlerine göre cezai müeyyideler uygulanmakta, Bakanlığımıza yapılan ihbar ve şikâyetler ise derhal değerlendirilerek konunun incelenmesi ve araştırılması yapılmaktadır.

SORU 3- Fark ücreti uygulamasının "paran kadar sağlık" anlayışına hizmet ettiğini düşünüyor musunuz?

CEVAP 3- Geçmiş yıllarda ülkemizde sağlık hizmet sunumu kamu içerisinde bile ayrılmış ve kast sistemi denilebilecek bir düzen içerisinde sunulmaktaydı. İşçiler, memurlar, yeşil kartlılar, isteğe bağlı sigortalılar birbirinden farklı şart ve koşullarda ve farklı hastanelerde sağlık hizmeti almakta, bu kişilerin acil hallerde dahi özel hastanelerden yararlanması ise hizmet bedelinin tamamını karşılamadan mümkün bulunmamaktaydı. Sağlıkta Dönüşüm programı ile öncelikle kamu hastaneleri arasında bütünlük sağlanarak farklı statüde bulunan tüm vatandaşların eşit şartta hizmet almaları sağlanmıştır. Bakanlığımıza bağlı hastanelerde özel oda ücretleri de dâhil hiçbir koşulda vatandaştan ilave ücret alınmasına izin verilmemiştir. Aynı zamanda sosyal güvenlik reformu ile de sağlık sigorta sistemi içerisindeki farklılıklar kaldırılmış, vatandaşların özel hastanelerden de yararlanması sağlanmıştır. Geçmiş uygulamalarda, tüp bebek tedavisi gibi tedaviler ile ayakta kullanılması gerekli olan tıbbi cihaz ve malzemeler Yeşil Kartlı hastalarda karşılanmaz iken getirilen düzenlemeler ile tüm vatandaşların ihtiyaç duydukları malzeme ve cihazlara ulaşımı sağlanmıştır.

Gelinen süreçte bu hastanelerin sundukları hizmetler için sınıflandırılması ve özellikli tedavi kapsamında olmayan, hasta tercihinin göre farklılık gösteren alanlarda ilave ücret uygulamasına geçilmesi geri ödeme kurumu tarafından gerekli görülmüştür. Görüleceği üzere sağlık hizmet politikası parasal unsurlara göre değil hizmetin niteliği, çağdaş yaklaşımlar ve ülkenin içinde bulunduğu koşullara göre belirlenmektedir.

SORU 4 - Hastaların sağlık hizmeti alırken değişik evrelerde farklı doktorlarla karşılaşabilmesini nasıl yorumluyorsunuz?

CEVAP 4- 17 Ekim 2007 tarihinde yayımlanan "Sağlık Hizmet Sunumunda Poliklinik Hizmetlerinin Hastaların Hekim Seçmesine ve Değiştirmesine İmkân Verecek Şekilde Düzenlenmesi Hakkında Yönerge" ile hastaların hekimlerini seçme usul ve esasları belirlenmiştir. Mezkûr yönergede belirtildiği üzere hastalar sadece poliklinik hizmetlerinde hekimlerini seçebilmekte ve klinik bazlı hekim seçme ise kamudaki kısıtlı hekim olanakları yüzünden mümkün olmamaktadır. Ayrıca Bakanlığımızın uyguladığı "Alo 182 MHRS" ile telefon veya internet üzerinden hastalar istedikleri hekimlerini seçebilmektedir. Görüldüğü gibi hekim seçme için gerekli sistemler mevcut olup, hastaların bu sistemi kullanmaları gerekmektedir.

Hastane hizmeti eldeki kaynaklar çerçevesinde belli bir planlamaya dayalı olarak sunulmaktadır. Hekimlerimiz belli çalışma takvimleri içerisinde poliklinik, klinik, eğitim gibi farklı alanlarda görev alabilmektedir. Aynı hekimi tercih edecek hastaların kendilerine sunulan sistem içerisinde hekimlerin çalışma takvimlerini dikkate alarak polikliniğe başvurmaları durumunda istedikleri hekime muayene olabileceği açıktır.

Göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı teşekkür ederim.